

MEDNARODNA KONVENCIJA O VARSTVU RASTLIN
(Novo, popravljeno besedilo, potrjeno na 29. zasedanju konference FAO –
november 1997)

UVOD

Pogodbenice se

– ob spoznanju, da je pri zatiranju rastlinam in rastlinskim proizvodom škodljivih organizmov ter pri preprečevanju njihovega mednarodnega širjenja, zlasti pa njihovega vnašanja na ogrožena območja, nujno mednarodno sodelovanje;

– ob spoznanju, da morajo biti fitosanitarni ukrepi strokovno upravičeni in pregledni ter da jih ne bi smeli uporabljati za samovoljno ali neupravičeno diskriminacijo ali prikrito omejevanje, zlasti v mednarodni trgovini;

– v želji, da bi v ta namen zagotovili tesno usklajevanje ukrepov;

– v želji, da se s tem namenom vzpostavi mreža za pripravo in uporabo usklajenih fitosanitarnih ukrepov in za oblikovanje mednarodnih standardov;

– ob upoštevanju mednarodno potrjenih načel, ki veljajo za zdravstveno varstvo rastlin, ljudi in živali ter za varstvo okolja;

– ob upoštevanju sporazumov, ki so bili sklenjeni na podlagi urugvajskega kroga večstranskih trgovinskih pogajanj, vključno s Sporazumom o uporabi sanitarnih in fitosanitarnih ukrepov

dogovorijo o naslednjem:

I. ČLEN

Namen in obveznosti

1. Da bi zagotovile skupne in učinkovite ukrepe za preprečevanje širjenja in vnašanja rastlinam in rastlinskim proizvodom škodljivih organizmov ter uveljavljale ustrezne ukrepe za njihovo zatiranje, se pogodbenice obvezujejo, da bodo sprejele zakonodajne, tehnične in upravne ukrepe, navedene v tej konvenciji in v dodatnih sporazumih v skladu s XVI. členom.

2. Pogodbenica se zavezuje, da bo na svojem ozemlju izpolnjevala vse zahteve iz te konvencije, ne da bi to kakor koli vplivalo na izpolnjevanje obveznosti, ki jih je prevzela z drugimi mednarodnimi sporazumi.

3. Porazdelitev odgovornosti za izpolnjevanje zahtev iz te konvencije med organizacijami, članicami FAO, ter njihovimi državami članicami, ki so pogodbenice, je skladna z njihovimi pristojnostmi.

4. Če se jim zdi potrebno, lahko pogodbenice veljavnost določb te konvencije z rastlin in rastlinskih proizvodov razširijo tudi na skladiščne prostore, embalažo, prevozna sredstva, zabojnike, zemljo in katere koli druge organizme, predmete ali snovi, ki lahko vsebujejo ali širijo rastlinam škodljive organizme, zlasti, ko gre za mednarodni prevoz.

II. ČLEN

Pomen izrazov

1. V tej konvenciji izrazi, navedeni v tem členu, pomenijo:

»Območje majhne razširjenosti škodljivih organizmov« – Območje celotne države, dela države oziroma več držav ali njihovih delov, na katerem se po ugotovitvah pristojnih organov določeni škodljivi organizem pojavlja v majhnem številu in nad katerim se izvaja učinkovit stalni nadzor ter ukrepi za zatiranje ali izkoreninjenje.

»Komisija« – Komisija za fitosanitarne ukrepe, ustanovljena v skladu z XI. členom.

»Ogroženo območje« – Območje, na katerem so ekološki dejavniki ugodni za naselitev škodljivega organizma, katerega navzočnost bo v tem območju povzročila pomembno gospodarsko škodo.

»Naselitev« – Ustelitev škodljivega organizma v predvidenem obdobju znotraj območja po vstopu.

»Usklajeni fitosanitarni ukrepi« – fitosanitarni ukrepi, ki jih pogodbenice sprejmejo na podlagi mednarodnih standardov.

»Mednarodni standardi« – mednarodni standardi, določeni v skladu s prvim in drugim odstavkom X. člena.

»Vnos« – Vstop škodljivega organizma, katerega posledica je njegova naselitev.

»Škodljivi organizem« – Katera koli vrsta, različek, linija ali biotip rastline, živali ali povzročitelja, ki škoduje rastlinam ali rastlinskim proizvodom.

»Analiza nevarnosti škodljivega organizma« – Postopek vrednotenja bioloških ali drugih znanstvenih in gospodarskih dokazov, na podlagi katerih se ugotovi, ali bi morali uvesti ukrepe za nadzor škodljivih organizmov in določi intenzivnost uporabljenih fitosanitarnih ukrepov.

»Fitosanitarni ukrep« – Zakonodaja, predpis ali uradni postopek, katerega namen je preprečevati vnos oziroma širjenje škodljivih organizmov.

»Rastlinski proizvodi« – Nepredelan material rastlinskega izvora (vključno z zrnjem) in tisti predelani proizvodi, ki lahko zaradi svojih lastnosti ali lastnosti postopkov, po katerih so bili predelani, pomenijo nevarnost vnosa in širjenja škodljivih organizmov.

»Rastline« – Žive rastline in njihovi deli, vključno s semeni in klično dednino.

»Karantenski škodljivi organizem« – Škodljivi organizem, ki lahko gospodarsko pomembno prizadene območje, ki ga ogroža, vendar tam še ni navzoč ali pa je navzoč, vendar še ni splošno razširjen in je pod uradnim nadzorom.

»Regionalni standardi« – Standardi, s katerimi Regionalna organizacija za varstvo rastlin usmerja delovanje svojih članic.

»Nadzorovani predmet« – Rastline, rastlinski proizvodi, skladiščni prostor, embalaža, prevozno sredstvo, zabojnik, zemlja ali kateri koli drugi organizem, predmet ali snov, ki lahko vsebuje ali širi škodljive organizme, in ki zahteva uvedbo fitosanitarnih ukrepov, zlasti ko gre za mednarodni prevoz.

»Nadzorovani nekarantenski škodljivi organizem« – nekarantenski škodljivi organizem, ki ima ob okužbi rastlin za sajenje gospodarsko nesprejemljiv vpliv pri predvideni uporabi teh rastlin in je zato nadzorovan na ozemlju pogodbenice uvoznice.

»Nadzorovani škodljivi organizem« – Karantenski škodljivi organizem ali nadzorovani nekarantenski škodljivi organizem.

»Sekretar« – Sekretar Komisije, imenovan v skladu z XII. členom.

»Strokovno upravičeno« – Presojeno na podlagi ugotovitev, ki izhajajo iz ustrezne analize nevarnosti škodljivega organizma ali, koder je primerno, iz druge primerljive proučitve in ovrednotenja razpoložljivih znanstvenih informacij.

2. Opredelitve, ki so navedene v tem členu, so omejene na uporabo v tej konvenciji in ne vplivajo na opredelitve v domačih zakonih ali predpisih pogodbenic.

III. ČLEN

Razmerje do drugih mednarodnih Sporazumov

Ta konvencija v ničemer ne vpliva na pravice in obveznosti pogodbenic v skladu z drugimi mednarodnimi sporazumi.

IV. ČLEN

Splošne določbe glede organizacije varstva rastlin na državni ravni

1. Pogodbenica po najboljših močeh poskrbi za ustanovitev uradne državne organizacije za varstvo rastlin, katere glavne odgovornosti so navedene v tem členu.

2. Odgovornosti uradne državne organizacije za varstvo rastlin vključujejo:

a) izdajanje spričeval, ki se nanašajo na fitosanitarne predpise pogodbenice uvoznice za pošiljke rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih nadzorovanih predmetov.

b) Stalni nadzor rastočih rastlin, vključno z obdelanimi površinami (med drugim sem spadajo polja, nasadi, drevesnice, vrtovi, rastlinjaki in laboratoriji), prostoživečimi rastlinami ter z rastlinami in rastlinskimi proizvodi v skladiščih ali med prevozom, predvsem s ciljem poročati o pojavu, izbruhu in širjenju škodljivih organizmov ter obvladovati te škodljive organizme, vključno s poročanjem iz točke a) prvega odstavka VIII. člena;

c) Inšpekcijski pregled pošilk rastlin in rastlinskih proizvodov v mednarodnem prometu ter kadar je potrebno, inšpekcijski pregled drugih nadzorovanih predmetov, zlasti da bi preprečevali vnos oziroma širjenje škodljivih organizmov;

d) Dezinfekcijo ali dezinfekcijo pošilk rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih nadzorovanih predmetov v mednarodnem prometu, da se izpolnijo fitosanitarne zahteve;

e) Varovanje ogroženih območij ter določanje, ohranjanje in stalni nadzor območij, na katerih ni škodljivih organizmov, in območij z majhno razširjenostjo škodljivih organizmov;

f) Izvajanje analiz nevarnosti škodljivih organizmov;

g) Zagotavljanje, da se po fitosanitarnem potrjevanju pošilk pred izvozom z ustreznimi postopki ohrani njihova fitosanitarna neoporečnost glede sestave, zamenjave in ponovne naselitve škodljivih organizmov ter

h) Usposabljanje in izpopolnjevanje osebja.

3. Pogodbenica po najboljših močeh poskrbi za:

a) Širjenje informacij na svojem ozemlju v zvezi z nadzorovanimi škodljivimi organizmi ter načini preprečevanja širjenja in zatiranja teh škodljivih organizmov,

b) Raziskave in preiskave na področju varstva rastlin,

c) Izdajanje fitosanitarnih predpisov in

d) Izvajanje drugih dejavnosti, ki bi utegnile biti potrebne za uresničevanje te konvencije.

4. Pogodbenica bo sekretarju predložila opis svoje državne organizacije za varstvo rastlin in morebitnih sprememb v tej organizaciji. Pogodbenica drugi pogodbenici na zahtevo priskrbi opis svojih organizacijskih dejavnosti na področju varstva rastlin.

V. ČLEN

Izdajanje fitosanitarnih spričeval

1. Pogodbenica poskrbi za ustrezno fitosanitarno potrjevanje, s čimer želi zagotoviti, da izvožene rastline, rastlinski proizvodi in drugi nadzorovani predmeti in pošiljke ustrezajo navedbam v spričevalu, ki je izdano v skladu s točko b) drugega odstavka tega člena.

2. Pogodbenica poskrbi za izdajanje fitosanitarnih spričeval v skladu z naslednjimi določbami:

a) Inšpekcijski pregled ali druge s tem povezane dejavnosti, potrebne za izdajanje fitosanitarnih spričeval, se izvajajo izključno v okviru uradne državne organizacije za varstvo rastlin. Fitosanitarna spričd) evala izdajajo državni uradniki, ki so strokovno usposobljeni in jih je državna organizacija za varstvo rastlin ustrezno pooblastila, da delujejo v njenem imenu in pod njenim nadzorom z znanjem in informacijami, ki jih imajo na voljo, da lahko organi pogodbenic uvoznic sprejmejo ta spričevala z zaupanjem kot verodostojne dokumente.

b) Fitosanitarna spričevala ali njihove elektronske oblike, če jih zainteresirana pogodbenica uvoznica sprejme, bodo sestavljena skladno z vzorčnimi obrazci iz priloge k tej konvenciji. Ta spričevala morajo biti izpolnjena in izdana v skladu z ustreznimi mednarodnimi standardi.

c) Če se vsebina spričeval neoverjeno spreminja ali briše, ta spričevala niso veljavna.

3. Pogodbenica se zaveže, da ne bo zahtevala, da morajo biti pošiljke rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih nadzorovanih predmetov, ki se uvažajo na njena ozemlja, opremljene s fitosanitarnimi spričevali, ki niso skladna z vzorčnimi obrazci iz priloge k tej konvenciji. Vsakršne zahteve po dodatnih izjavah morajo biti strokovno upravičene.

VI. ČLEN

Nadzorovani škodljivi organizmi

1. Pogodbenice lahko zahtevajo uvedbo fitosanitarnih ukrepov za karantenske škodljive organizme in nadzorovane nekarantenske škodljive organizme, če:

- a) takšni ukrepi niso strožji od tistih, ki veljajo za iste škodljive organizme na ozemlju pogodbenice uvoznice,
- b) so omejeni na najnujnejše za zdravstveno varstvo rastlin oziroma zavarovanje predvidene uporabe in to lahko zainteresirana pogodbenica uvoznica strokovno upraviči.

2. Pogodbenice ne zatevajo fitosanitarnih ukrepov za nenadzorovane škodljive organizme.

VII. ČLEN

Zahteve, povezane z uvozom

1. Da bi preprečile vnašanje oziroma širjenje nadzorovanih škodljivih organizmov na svoja ozemlja, imajo pogodbenice pravico, da v skladu z veljavnimi mednarodnimi sporazumi po lastni presoji uravnavajo uvoz rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih nadzorovanih predmetov, in lahko v ta namen:

- a) predpišejo in sprejmejo fitosanitarne ukrepe, ki se nanašajo na uvoz rastlin, rastlinskih proizvodov in drugih nadzorovanih predmetov, vključno na primer z inšpekcijskimi pregledi, prepovedjo uvoza in tretiranjem;
- b) zavrnejo uvoz rastlin, rastlinskih proizvodov oziroma drugih nadzorovanih predmetov ali njihovih pošiljk, ki ne ustrezajo fitosanitarnim ukrepom, predpisanim ali sprejetim v skladu s točko a), jih začasno zadržijo oziroma zahtevajo njihovo tretiranje, uničenje ali odstranitev s svojega ozemlja;
- c) prepovejo ali omejijo gibanje nadzorovanih škodljivih organizmov na svojem ozemlju;
- d) prepovejo ali omejijo gibanje organizmov za biotično zatiranje in drugih domnevno koristnih organizmov za fitosanitarno uporabo na njihovem ozemlju.

2. Da bi čim manj ovirala mednarodno trgovino, se pogodbenica zaveže, da bo pri uveljavljanju svojih pravic iz prvega odstavka tega člena delovala v skladu z naslednjim:

- a) pogodbenice ne bodo na podlagi svoje fitosanitarne zakonodaje sprejele nobenega ukrepa iz prvega odstavka tega člena, razen če je tak ukrep nujen zaradi fitosanitarnih razlogov in je strokovno upravičen;
- b) pogodbenice bodo objavile fitosanitarne zahteve, omejitve in prepovedi takoj po njihovem sprejetju in o njih obvestile vse pogodbenice, za katere menijo, da bi jih takšni ukrepi utegnili neposredno prizadeti;
- c) pogodbenice bodo vsaki drugi pogodbenici na njeno zahtevo pojasnile razloge za fitosanitarne zahteve, omejitve in prepovedi;
- d) Če pogodbenica zahteva, da se pošiljke določenih rastlin ali rastlinskih proizvodov uvažajo le čez določena vstopna mesta, morajo biti ta mesta izbrana tako, da po nepotrebem ne ovirajo mednarodne trgovine. Pogodbenica bo objavila seznam takšnih vstopnih mest in jih sporočila sekretarju, vsem regionalnim organizacijam za varstvo rastlin, katerih članica je, vsem pogodbenicam, za katere meni, da bi bile neposredno prizadete in drugim pogodbenicam na njihovo zahtevo. Takih omejitev glede vstopnih mest ne bo, če za rastline, rastlinske proizvode ali druge nadzorovane predmete ni potrebno fitosanitarno spričevalo oziroma jih ni treba inšpekcijsko pregledati ali tretirati.
- e) Inšpekcijski pregled ali drug fitosanitarni postopek, ki ga zahteva državna organizacija za varstvo rastlin pogodbenice za pošiljke rastlin, rastlinskih proizvodov ali drugih nadzorovanih predmetov, namenjenih uvozu, bo ob upoštevanju njihove pokvarljivosti opravljen čim prej.
- f) Pogodbenice uvoznice bodo čim prej obvestile ustrezno pogodbenico izvoznico, ali, koder je potrebno, ustrezno pogodbenico, ki ponovno izvaža, o pomembnejših neskladjih s fitosanitarnim spričevalom. Pogodbenica izvoznica, ali, koder je potrebno, pogodbenica, ki ponovno izvaža, mora opraviti preiskavo in prizadeti pogodbenici uvoznici na njeno zahtevo poročati o izsledkih preiskave.
- g) Pogodbenice bodo uvedle le fitosanitarne ukrepe, ki so strokovno upravičeni, ustrezajo nevarnosti škodljivih organizmov in čim manj omejujejo ter ovirajo mednarodni pretok ljudi, blaga in prevoznih sredstev.

h) Če se bodo razmere spremenile in bodo na voljo nova spoznanja, bodo pogodbenice zagotovile, da bodo fitosanitarni ukrepi nemudoma spremenjeni ali odpravljeni, če bo ugotovljeno, da niso potrebni.

i) Pogodbenice bodo po najboljših močeh sestavile in dopolnjevale seznime nadzorovanih škodljivih organizmov, pri čemer bodo uporabljale latinska imena, te seznime pa bodo dale na voljo sekretarju, regionalnim organizacijam za varstvo rastlin, katerih članice so, in na zahtevo tudi drugim pogodbenicam.

j) Pogodbenice bodo po najboljših močeh stalno nadzorovale škodljive organizme ter pridobivale in hranile ustrezne informacije o stanju škodljivih organizmov, da bi tako pomagale pri njihovi uvrstitvi ter pripomogle k oblikovanju ustreznih fitosanitarnih ukrepov. Pogodbenice bodo imele na zahtevo dostop do teh informacij.

3. Pogodbenica lahko uvede ukrepe iz tega člena za škodljive organizme, ki morda niso sposobni naselitve na njenem ozemlju, vendar lahko, če jim uspe priti na to ozemlje, povzročijo gospodarsko škodo. Ukrepi proti tem škodljivim organizmom morajo biti strokovno upravičeni.

4. Pogodbenice lahko ukrepe iz tega člena uvedejo za pošiljke v tranzitu čez njihova ozemlja le, če so takšni ukrepi strokovno upravičeni in potrebni za preprečevanje vnosa oziroma širjenja škodljivih organizmov.

5. Ta člen v ničemer ne preprečuje pogodbenicam uvoznicam posebnega uvoza rastlin in rastlinskih proizvodov ter drugih nadzorovanih predmetov ter rastlinam škodljivih organizmov, ki se v skladu z ustreznimi varovalnimi ukrepi opravi za potrebe znanstvenih raziskav, izobraževanja ali v druge posebne namene.

6. Ta člen v ničemer ne preprečuje pogodbenicam ustreznega varnostnega ukrepanja, če odkrije, da škodljivi organizem potencialno ogroža njihova ozemlja ali če so obveščene o takem odkritju. Tak ukrep bo čim prej ovrednoten, da se zagotovi upravičenost njegove nadaljnje uporabe. O takih ukrepih morajo biti nemudoma obveščene prizadete pogodbenice, sekretar in regionalne organizacije za varstvo rastlin, katerih članica je pogodbenica.

VIII. ČLEN

Mednarodno sodelovanje

1. Pogodbenice pri uresničevanju ciljev te konvencije sodelujejo med seboj v največjem možnem obsegu, zlasti pa:

a) v skladu s postopki, ki jih lahko določi komisija, sodelujejo pri izmenjavi informacij o rastlinam škodljivih organizmih, zlasti pri poročanju o pojavu, izbruhu ali širjenju škodljivih organizmov, ki bi utegnili biti neposredno ali potencialno nevarni,

b) sodelujejo, če je to izvedljivo, v vsaki posebni akciji za boj proti škodljivim organizmom, ki bi lahko resno ogrozili pridelek, če je za nujno rešitev problema potrebno mednarodno ukrepanje in

c) po najboljših močeh sodelujejo pri zagotavljanju strokovnih in bioloških podatkov, potrebnih za analizo nevarnosti škodljivih organizmov.

2. Pogodbenica določi kontaktno mesto za izmenjavo informacij, povezanih z izvajanjem te konvencije.

IX. ČLEN

Regionalne organizacije za varstvo rastlin

1. Pogodbenice se zavežejo, da bodo med seboj sodelovale pri ustanavljanju regionalnih organizacij za varstvo rastlin na ustreznih območjih.

2. Regionalne organizacije za varstvo rastlin delujejo kot koordinacijska telesa na območjih, ki jih pokrivajo, sodelujejo pri različnih aktivnostih za uresničevanje ciljev te konvencije in, kadar je to primerno, zbirajo in širijo informacije.

3. Regionalne organizacije za varstvo rastlin sodelujejo s sekretarjem pri uresničevanju ciljev te konvencije in, kadar je primerno, s sekretarjem in komisijo pri oblikovanju mednarodnih standardov.

4. Sekretar sklicuje redna strokovna posvetovanja s predstavniki regionalnih organizacij za varstvo rastlin, da bi:

a) spodbujali oblikovanje in uporabo ustreznih mednarodnih standardov za fitosanitarne ukrepe in

b) spodbujali medregionalno sodelovanje pri uveljavljanju usklajenih fitosanitarnih ukrepov za zatiranje škodljivih organizmov in pri preprečevanju njihovega širjenja oziroma vnašanja.

X. ČLEN

Standardi

1. Pogodbenice soglašajo s sodelovanjem pri oblikovanju mednarodnih standardov v skladu s poslovnikom, ki ga sprejme komisija.

2. Mednarodne standarde sprejema komisija.

3. Regionalni standardi morajo biti skladni z načeli te konvencije; ti standardi so lahko predloženi komisiji, da jih prouči s stališča širše uporabnosti in jih morda sprejme kot mednarodne standarde za fitosanitarne ukrepe.

4. Pogodbenice bi morale pri izvajanju dejavnosti, povezanih s to konvencijo, upoštevati ustrezne mednarodne standarde.

XI. ČLEN

Komisija za fitosanitarne ukrepe

1. Pogodbenice soglašajo, da bodo ustanovile komisijo za fitosanitarne ukrepe v okviru Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO).

2. Naloga komisije je spodbujati celovito uresničevanje ciljev konvencije in predvsem:

a) spremljati stanje varstva rastlin po svetu in ugotavljati potrebo po ukrepih za obvladovanje mednarodnega širjenja škodljivih organizmov ter njihovega vnašanja na ogrožena območja;

b) uvesti in redno spremljati potrebne institucionalne programe in postopke za oblikovanje in sprejemanje mednarodnih standardov ter sprejemati mednarodne standarde;

c) določiti pravila in postopke za reševanje sporov v skladu s XIII. členom;

d) ustanoviti pomožna telesa komisije, ki bi utegnili biti potrebna za ustrezno opravljanje njenih nalog;

e) sprejeti smernice v zvezi s priznavanjem regionalnih organizacij za varstvo rastlin;

f) vzpostaviti sodelovanje z drugimi ustreznimi mednarodnimi organizacijami na področjih, ki jih obravnava ta konvencija;

g) sprejeti potrebna priporočila za izvajanje te konvencije in

h) izvajati druge naloge, ki bi utegnile biti potrebne za uresničevanje ciljev te konvencije.

3. Vse pogodbenice imajo pravico do članstva v komisiji.

4. Pogodbenico lahko na zasedanjih komisije zastopa en sam predstavnik, ki ga lahko spremljajo namestnik, strokovnjaki in svetovalci. Namestnik, strokovnjaki in svetovalci lahko sodelujejo pri delu komisije, ne morejo pa glasovati, razen, če je namestnik ustrezno pooblaščen za zastopanje predstavnika.

5. Pogodbenice storijo vse, kar je v njihovi moči, da dosežejo soglasje o vseh zadevah. Če so vse možnosti za dosego soglasja izčrpane in dogovor še vedno ni dosežen, je odločitev, če ni druge možnosti, sprejeta z dvotretjinsko večino pogodbenic, ki so navzoče in glasujejo.

6. Organizacija, članica FAO, ki je pogodbenica, in države, članice te organizacije, ki so pogodbenice, uveljavljajo svoje iz članstva izhajajoče pravice ter izpopolnjujejo svoje iz članstva izhajajoče obveznosti (mutatis mutandis) v skladu z ustavo in splošnimi pravili FAO.

7. Komisija lahko sprejema in po potrebi dopolnjuje svoj poslovnik, ki pa mora biti skladen s to konvencijo ali z ustavo FAO.

8. Predsednik komisije enkrat letno skliče redno letno zasedanje komisije.

9. Predsednik komisije sklicuje izredna zasedanja komisije na zahtevo vsaj tretjine članic.

10. Komisija izvoli predsednika in ne več kot dva podpredsednika, njihov mandat pa traja dve leti.

XII. ČLEN

Sekretariat

1. Sekretarja komisije imenuje generalni direktor FAO.
2. Sekretarju pomaga osebje sekretariata, če je to potrebno.
3. Sekretar je odgovoren za izvajanje politike in dejavnosti komisije ter opravljanje drugih nalog, ki izhajajo iz te konvencije, in o tem poroča komisiji.
4. Sekretar:
 - a) vse pogodbenice seznani z mednarodnimi standardi v šestdesetih dneh po njihovem sprejetju;
 - b) vsem pogodbenicam pošlje sezname vstopnih mest iz točke d) drugega odstavka VII. člena, o katerih ga pogodbenice obvestijo;
 - c) vsem pogodbenicam in regionalnim organizacijam za varstvo rastlin pošlje sezname nadzorovanih škodljivih organizmov, katerih vnos je prepovedan ali se nanje nanaša točka i) drugega odstavka VII. člena;
 - d) pošlje informacije, ki jih prejme od pogodbenic glede fitosanitarnih zahtev, omejitev in prepovedi iz točke b) drugega odstavka VII. člena in opise uradnih državnih organizacij za varstvo rastlin iz četrtega odstavka IV. člena.
5. Sekretar poskrbi, da so dokumentacija za zasedanja komisije in mednarodni standardi prevedeni v uradne jezike FAO.
6. Sekretar sodeluje z regionalnimi organizacijami za varstvo rastlin pri uresničevanju ciljev te konvencije.

XIII. ČLEN

Reševanje sporov

1. Če obstaja spor glede razlage ali uporabe te konvencije ali če pogodbenica meni, da je delovanje druge pogodbenice v nasprotju z njenimi obveznostmi iz V. in VII. člena te konvencije, zlasti glede osnove za prepoved ali omejitev uvoza rastlin, rastlinskih proizvodov ali drugih nadzorovanih predmetov, ki prihajajo z njenega ozemlja, se bodo v sporu udeležene pogodbenice med seboj čimprej posvetovale, da bi rešile ta spor.
2. Če spora ni mogoče rešiti na način, opisan v prvem odstavku, lahko v sporu udeležena pogodbenica ali pogodbenice zahtevajo od generalnega direktorja FAO, da imenuje odbor strokovnjakov, ki naj prouči sporno zadevo v skladu s pravili in postopki, ki jih določi komisija.
3. Člani tega odbora so predstavniki, ki jih imenuje vsaka v sporu udeležena pogodbenica. Komisija prouči sporno vprašanje, pri čemer upošteva vse listine in druge dokaze, ki jih predložijo v sporu udeležene pogodbenice. Odbor pripravi poročilo o strokovnih vidikih spora z namenom, da se spor razreši. Priprava poročila in njegova odobritev bosta potekala v skladu s pravili in postopki, ki jih določi komisija, generalni sekretar pa ga pošlje v sporu udeleženi pogodbenici. Poročilo je lahko na zahtevo predloženo tudi pristojnemu organu mednarodne organizacije, ki je odgovoren za reševanje trgovinskih sporov.
4. Pogodbenice soglašajo, da v sporu udeležene pogodbenice na podlagi priporočil odbora, čeprav po svoji naravi niso zavezujoča, ponovno proučijo zadevo, zaradi katere je prišlo do spora.
5. V sporu udeležene pogodbenice si delijo stroške strokovnjakov.
6. Določbe tega člena dopolnjujejo in ne nadomestijo postopkov za reševanje sporov, opredeljenih v drugih mednarodnih sporazumih, ki obravnavajo trgovinske zadeve.

XIV. ČLEN

Nadomestitev prejšnjih sporazumov

S to konvencijo med pogodbenicami prenehajo veljati in se nadomestijo Mednarodna konvencija o ukrepih, ki jih je treba izvajati proti trtni uši *Phylloxera vastatrix*, podpisana 3. novembra 1881, dodatna konvencija,

podpisana v Bernu, 15. aprila 1889, in Mednarodna konvencija o varstvu rastlin, podpisana v Rimu, 16. aprila 1929.

XV. ČLEN

Ozemeljska veljavnost

1. Pogodbenica lahko ob ratifikaciji ali pristopu ali kadar koli pozneje generalnemu direktorju FAO pošlje izjavo, da bo ta konvencija začela veljati za vsa ali nekatera ozemlja, za katere je odgovorna v mednarodnih odnosih; na vseh ozemljih, navedenih v izjavi, velja ta konvencija od tridesetega dne po tem, ko generalni direktor prejme tako izjavo.

2. Pogodbenica, ki je generalnemu direktorju FAO poslala izjavo v skladu s prvim odstavkom tega člena, lahko kadar koli pošlje novo izjavo, s katero spremeni obseg vsake prejšnje izjave ali preneha uporabljati določbe te konvencije na katerem koli ozemlju. Taka sprememba ali prenehanje uporabe določb velja od tridesetega dne po tem, ko je o tem obveščen generalni direktor.

3. Generalni direktor FAO vse pogodbenice obvesti o vseh izjavah, ki jih prejme v skladu s tem členom.

XVI. ČLEN

Dodatni sporazumi

1. Pogodbenice lahko za reševanje posebnih vprašanj, povezanih z varstvom rastlin, ki potrebujejo posebno pozornost ali ukrepanje, sklepajo dodatne sporazume. Taki sporazumi se lahko uporabljajo za določene regije, za določene škodljive organizme, za določene rastline in rastlinske proizvode, za določene metode mednarodnega prevoza rastlin in rastlinskih proizvodov, ali pa lahko kako drugače nadomestijo določbe te konvencije.

2. Vsi taki dodatni sporazumi začnejo veljati za zadevno pogodbenico, ko so sprejeti v skladu s svojimi določbami.

3. Dodatni sporazumi naj spodbujajo uresničevanje ciljev te konvencije in bodo v skladu z načeli in določbami te konvencije, pa tudi z načeli preglednosti, nediskriminacije in izogibanja prikritim omejitvam, zlasti v mednarodni trgovini.

XVII. ČLEN

Ratifikacija in pristop

1. Ta konvencija je na voljo za podpis vsem državam do 1. maja 1952 in bo čimprej ratificirana. Listine o ratifikaciji se deponirajo pri generalnem direktorju FAO, ki vsako državo podpisnico obvesti o datumu deponiranja.

2. Takoj ko ta konvencija začne veljati v skladu z 22. členom, lahko k njej pristopijo tudi države, ki je niso podpisale in organizacije, članice FAO. Pristopijo z deponiranjem listine o pristopu pri generalnem direktorju FAO, ki o tem obvesti vse pogodbenice.

3. Ko organizacija, članica FAO, postane pogodbenica te konvencije, ob svojem pristopu objavi v skladu z določbami sedmega odstavka II. člena ustave FAO spremembe ali pojasnila k izjavi o pristojnostih, predložene v skladu s petim odstavkom II. člena ustave FAO, kot je morda potrebno za sprejetje te konvencije. Pogodbenica lahko kadar koli zahteva od organizacije, članice FAO, ki je pogodbenica te konvencije, da ji priskrbi podatke o tem, katera od organizacij članic in njenih držav članic je odgovorna za izvajanje zadev, zajetih v tej konvenciji. Organizacija članica je dolžna te podatke priskrbeti v razumnem času.

XVIII. ČLEN

Nepogodbenice

Pogodbenice spodbujajo državo ali organizacijo članico FAO, ki ni pogodbenica te konvencije, naj sprejme konvencijo, spodbujajo pa tudi vsako nepogodbenico, naj uporablja fitosanitarne ukrepe, skladne z določbami te konvencije in mednarodnimi standardi, sprejetimi v skladu z njo.

XIX. ČLEN

Jeziki

1. Enakoveljavni jeziki te konvencije so vsi uradni jeziki FAO.
2. Dokumenti in kopije dokumentov, ki jih v skladu s to konvencijo priskrbijo ali objavijo pogodbenice, so lahko napisani v njenem jeziku (jezikih), razen v primerih, navedenih v tretjem odstavku spodaj.
3. Naslednji dokumenti bodo napisani vsaj v enem uradnem jeziku FAO:
 - a) informacije, poslane v skladu s četrtem odstavkom IV. člena,
 - b) spremna besedila, ki vsebujejo bibliografske podatke o dokumentih, poslanih v skladu s točko b) drugega odstavka VII. člena,
 - c) informacije poslane v skladu s točkami b), d), i) in j) drugega odstavka VII. člena,
 - d) bibliografski podatki in kratki povzetki dokumentov, povezanih z informacijami, poslanimi v skladu s točko a) prvega odstavka VIII. člena,
 - e) zahteve po informacijah s kontaktnih mest ter odgovori na takšne zahteve, razen priloženih dokumentov,
 - f) dokumenti, ki jih dajo na voljo pogodbenice za zasedanja komisije.

XX. ČLEN

Strokovna pomoč

Pogodbenice soglašajo, da se bodo za lažje izvajanje te konvencije zavzemale za zagotavljanje strokovne pomoči pogodbenicam, zlasti tistim v razvoju, in sicer dvostransko ali v ustreznih mednarodnih organizacijah.

XXI. ČLEN

Spremembe

1. Pogodbenica pošlje predlog spremembe te konvencije generalnemu direktorju FAO.
2. Predlagano spremembo te konvencije, ki jo od pogodbenice prejme generalni direktor FAO, ta predloži v odobritev komisiji na njenem rednem ali izrednem zasedanju, če pa gre pri dopolnjevanju za pomembne strokovne spremembe ali dodatne obveznosti pogodbenic, jih pred obravnavanjem komisije prouči svetovalni odbor strokovnjakov, ki ga skliče FAO.
3. Obvestilo o vseh predlaganih spremembah te konvencije, ki se nanašajo na prilogo, pošlje generalni direktor FAO pogodbenicam najpozneje takrat, ko jim pošlje tudi dnevni red zasedanja komisije, na katerem naj bi razpravljali o zadevi.
4. Predlagano spremembo te konvencije mora odobriti komisija, velja pa od tridesetega dne po tem, ko jo sprejmeta dve tretjini pogodbenic. Za namen tega člena se listina, ki jo deponira organizacija, članica FAO, ne prišteje tistim, ki jih deponirajo države, članice te organizacije.
5. Spremembe, ki pogodbenicam nalagajo nove obveznosti, veljajo za vsako pogodbenico le, če jih ta sprejme, in sicer od tridesetega dne po sprejetju. Listine o sprejetju sprememb, ki pogodbenicam nalagajo nove obveznosti, se deponirajo pri generalnem direktorju FAO, ki vse pogodbenice obvesti o prejemu in začetku veljavnosti teh amandmajev.
6. Predlogi sprememb k vzorčnim obrazcem fitosanitarnih spričeval iz priloge k tej konvenciji se pošljejo sekretarju, o njihovi odobritvi pa razpravlja komisija. Odobrene spremembe k vzorčnim obrazcem fitosanitarnih spričeval iz priloge k tej konvenciji začnejo veljati devetdeset dni po tem, ko sekretar uradno obvesti pogodbenice.
7. Največ dvanajst mesecev po tem, ko začnejo veljati spremembe k vzorčnim obrazcem fitosanitarnih spričeval iz priloge k tej konvenciji, ostanejo za potrebe te konvencije pravno veljavne tudi prejšnje različice fitosanitarnih spričeval.

XXII. ČLEN

Začetek veljavnosti

Takoј ko to konvencijo ratificirajo tri države podpisnice, začne med njimi veljati. Veljati začne tudi za vsako državo ali organizacijo članico FAO, ki jo ratificira ali k njej pristopi, in sicer od dneva deponiranja njene listine o ratifikaciji ali pristopu.

XXIII. ČLEN

Odpoved

1. Pogodbenica lahko kadar koli odpove ko konvencijo z uradnim obvestilom, in ga naslovi na generalnega direktorja FAO. Generalni direktor o tem nemudoma obvesti vse pogodbenice.

2. Odpoved začne veljati leto dni po dnevu, o generalni direktor FAO o tem prejme uradno obvestilo.

3. člen

Za izvajanje konvencije je pristojno Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije – Mednarodne pogodbe.

Št. 801-12/00-18/1

Ljubljana, dne 29. avgusta 2000

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Janez Podobnik, dr. med. l. r.